Mortalita na novotvary v regionech ČR

Primárním cílem je poskytnout data pro hodnocení mortality na novotvary na úrovni celé ČR a krajů podle místa bydliště zemřelého.

Téma

Zdraví

Časové pokrytí

1. 1. 1980 - 31. 12. 2024

Aktualizace

roční

Související území

Česká republika

Klíčová slova

NOR, Národní onkologický registr, novotvary, populace, mortalita

Klasifikace dle EuroVoc

zdravotní statistika, rakovina

Kontakt

ÚZIS ČR

Organizace

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR

Distribuce CSV

Stáhnout výstup | Otevřít schéma

Formát: CSV
Velikost: 43 MB
Velikost po rozbalení: 43 MB
Počet záznamů: 1 208 623
Počet atributů: 7

Autoři: Mužík Jan, Krejčí Denisa, Cvanová Michaela, Klika Petr, Jarkovský Jiří, Benešová Klára, Klimeš Daniel, Komenda Martin, Dušek Ladislav

Schvalování:

- porada vedení ÚZIS ČR dne 30. 4. 2024
- pověřenec pro ochranu osobních údajů - neuvedeno

Datum aktualizace dat: neuvedeno

Datum aktualizace dokumentace: neuvedeno

Licence

Autorské dílo licencované CC BY 4.0

Originální databáze

Není autorskoprávně chráněnou databází

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Není chráněna zvláštním právem

Osobní údaje

Neobsahuje osobní údaje

Citace

Mužík J., Krejčí D., Cvanová M., Klika P., Jarkovský J., Benešová K., Klimeš D., Komenda M., Dušek L.. Mortalita na novotvary v regionech ČR. Národní zdravotnický informační portál [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026 [cit. 2026-11-14]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/spravce/clanek/detail/1771-novotvary-mortalita-regiony-otevrena-data. ISSN 2695-0340

Primární cíl

Primárním cílem je poskytnout data pro hodnocení mortality na novotvary na úrovni celé ČR a krajů podle místa bydliště zemřelého.

Základní informace

Datová sada umožňuje analýzu mortality na novotvary v ČR a krajích. Zdrojem dat jsou individuální anonymizované záznamy Listu o prohlídce zemřelého (LPZ) validované a korigované podle údajů o mortalitě uvedené v datech Národního onkologického registru (NOR) u vybraných diagnóz.

Interpretace a informační hodnota

Datová sada umožňuje hodnocení mortality na onkologická onemocnění na úrovni jednotlivých územních celků (celá ČR, kraje) včetně hodnocení epidemiologických trendů od roku 1980 do současnosti, to vše v absolutních počtech a případně stratifikovaně podle pohlaví a věkových skupin.

Ve spojení s populačními demografickými údaji (nejsou součástí této datové sady) umožňují tato data hrubé či věkově standardizované přepočty na populaci v daném čase na daném území.

Informační limity

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace bydliště do úrovně krajů, věk při úmrtí na 5leté věkové kategorie, diagnózy na 3 znaky MKN-10, rok úmrtí a nikoliv datum).

Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je hodnocení mortality na novotvary u vybraných území včetně hodnocení trendů, např.:

- vývoj mortality na nádorová onemocnění ve vybraném regionu;
- srovnání mortality skupin onemocnění v krajích ČR za zvolené období;
- věkově specifická mortalita nádorových onemocnění a její změny v různých časových obdobích.

Příklad konkrétního výstupu:

Mortalita zhoubných novotvarů kromě nemelanomových kožních (C00–C97 bez C44), tedy počet zemřelých na uvedené diagnózy, do roku 2003 mírně rostla, poté pozorujeme mírný pokles a stabilizaci mortality v České republice. V České republice zemřelo na zhoubné novotvary kromě nemelanomových kožních 27 487 osob ročně, tedy 258,9 na 100 000 osob.

Ochrana osobních údajů (GDPR)

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

Ze stejného důvodu jsou datumové údaje prezentovány pouze v ročním detailu a geografické údaje (bydliště pacienta) pouze do úrovně krajů.

Zdroj dat

Zdrojem dat pro datovou sadu je databáze Listu o prohlídce zemřelého (LPZ) a u vybraných diagnóz databáze Národního onkologického registru (NOR), které jsou ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování). Výše uvedené zdroje jsou zpracovány do analytické databáze, která je sestavena z dat LPZ a u vybraných diagnóz je korigována údaji z NOR. Zpravodajskými jednotkami primárních dat jsou jednotliví poskytovatelé zdravotních služeb (PZS), kteří hlásí úmrtí pacienta a PZS, kteří diagnostikují anebo léčí pacienty s novotvary.

Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje řádková data zemřelých na novotvary. Použité transformace vybírají z data úmrtí pouze rok a kategorizují věk pacientů do 5letých věkových kategorií; vše s cílem ochrany osobních údajů.

Atributy datové sady

Název	Datový typ	Název sloupce	Popis	Možné hodnoty
ID	int	id	anonymní pořadové id záznamu	1 až n
Pohlaví	int	pohlavi	pohlaví pacienta	1 – muž, 2 – žena
Kód kraje	text	kraj_kod	kraj bydliště v době zjištění novotvaru dle číselníku ČSÚ	dle číselníku ČSÚ
Diagnóza kód	text	diagnoza_kod	diagnóza nádorového onemocnění – MKN kód na 3 místa	dle číselníku diagnóz MKN-10 o délce 3 znaky v rozsahu C00–D48
Skupina diagnóz	int	diagnoza_skupina	Úplný popis a hodnoty pod tabulkou.	Viz podrobnosti níže.
Úmrtí rok	int	umrti_rok	rok úmrtí pacienta	od 1980 dále
Úmrtí věková kategorie kód	int	umrti_vek_kategorie_kod	kód věkové skupiny podle věku osoby vycházející z číselníku věkových skupin	kódy věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám věku 0–84, 85+

Skupina diagnóz - podrobný popis a možné hodnoty

Datový typ: int

Název sloupce: diagnoza_skupina

skupiny diagnóz novotvarů pro statistická hodnocení

Možné hodnoty

1 – ZN hlavy a krku (C00–C14, C30–C31), 2 – ZN jícnu (C15), 3 – ZN žaludku (C16), 4 – ZN tlustého střeva a konečníku (C18–C20), 5 – ZN jater a intrahepatálních žlučových cest (C22), 6 – ZN žlučníku a žlučových cest (C23, C24), 7 – ZN slinivky břišní (C25), 8 – ZN hrtanu (C32), 9 – ZN průdušnice, průdušky a plíce (C33, C34), 10 – zhoubný melanom kůže (C43), 11 – nemelanomový kožní ZN (C44), 12 – ZN pojivových a měk. tkání a perif. nervů (C47, C49), 13 – ZN prsu (C50), 14 – ZN hrdla děložního (C53), 15 – ZN dělohy (C54, C55), 16 – ZN vaječníku (C56), 17 – ZN prostaty (C61), 18 – ZN varlete (C62), 19 – ZN ledviny (C64), 20 – ZN močového měchýře (C67), 21 – ZN mozku, míchy a jiných částí CNS (C70–C72), 22 – ZN štítné žlázy (C73), 23 – Hodgkinův lymfom (C81), 24 – non-Hodgkinův lymfom (C82–C86), 25 – mnohočetný myelom (C90), 26 – leukémie (C91–C95), 27 – ostatní zhoubné novotvary, 28 – novotvary in situ (D00–D09), 29 – novotvary nezhoubné a neznámého chování (D10–D36, D37–D48)